

Poslanci ve Velké Británii vyzývají k zákazu hands-free volání během řízení

Tisková zpráva Evropské rady bezpečnosti dopravy (ETSC)

3. září 2019, European Transport Safety Council

Parlamentní dopravní výbor ve Velké Británii navrhuje přísnější omezení týkající se používání mobilního telefonu během řízení a přísnější právní postihy pro tyto řidiče. Cílem je předcházet úmrtím a vážným zraněním během dopravních nehod, které jsou v těchto případech zcela zbytečné. V současné době, stejně jako v České republice, britský právní řád zakazuje držení mobilního telefonu během řízení motorového vozidla. Přesto se však potýká se stálým problémem porušování těchto předpisů. Lilian Greenwood, předsedkyně Výboru pro dopravu říká: *„Je nutné systematické vzdělávání řidičů o rizicích a důsledcích používání mobilního telefonu za volantem. Jedině tak se může používání mobilního telefonu během řízení stát stejně společensky nepřijatelným jako jízda pod vlivem alkoholu.“*

Kromě nebezpečí držení mobilního telefonu členové výboru poukazují také na nebezpečí používání hands-free, které je obecně vnímáno jako bezpečný způsob vedení hovoru. *„Skutečností je, že jakékoliv použití telefonu snižuje pozornost řidiče a vláda by měla zvážit rozšíření zákazu i na využívání hands-free,“* doplňuje Greenwood.

Zdroj: <https://etsc.eu/call-for-ban-on-hands-free-calling/>

Komentář Centra dopravního výzkumu, v. v. i.

Držení mobilního telefonu během řízení motorového vozidla je bezesporu faktorem přímo se podílejícím na zvyšování rizika vzniku dopravní nehody bez ohledu na to, volí-li řidič kompenzační chování nebo ne. Dle Sagberga [7] je při manipulaci s mobilním telefonem pravděpodobnost vzniku dopravní nehody 1,7 až 2,2krát větší. **„Používání mobilního telefonu během řízení prodlužuje reakční dobu řidiče, zhoršuje motorickou koordinaci, klade větší nároky na kognitivní kapacitu řidiče a jeho smyslové vnímání. Kromě toho ovlivňuje také schopnost udržení se v jízdním pruhu. Používáním mobilního telefonu tak řidiči neohrožují pouze sebe, ale i ostatní účastníky silničního provozu,“** dodává Ing. Veronika Valentová, Ph.D., ředitelka Divize dopravního inženýrství, bezpečnosti a strategií Centra dopravního výzkumu, v. v. i. (dále jen „CDV“).

Negativní vliv využívání mobilního telefonu, včetně používání hands-free dokládá řada výzkumů (např. [4], [5], [6]). Obecně platí tvrzení, že o co komplexnější obsah hovoru a činnost se zařízením v kontextu nároků prostředí se jedná, tím je zátěž vyšší. V praxi to znamená, že **psaní textové zprávy v hustém provozu, případně emočně náročný hovor je extrémně riziková činnost.**

Jak dokládají **výsledky Hloubkové analýzy dopravních nehod, nepozornost je příčinou nebo faktorem spolupůsobícím při vzniku dopravních nehod řidičů přibližně ve 40 % případů.** Jedním z nejčastějších důvodů je distrakce pozornosti řidiče, která může být mj. spojena i s využíváním mobilního zařízení. V rámci hloubkové analýzy dopravních nehod jsou účastníci nehod rovněž dotazováni na používání mobilních telefonů a hands-free zařízení během řízení vozidla. **„43 % řidičů - účastníků nehod uvádí, že někdy během řízení využívá mobilní telefon. S ohledem na skutečnost, že někteří řidiči mohou odpovídat tendenčně a nepravdivě, lze oprávněně očekávat ještě větší procento účastníků nehod, kteří mobilní telefon během jízdy využívají.“** říká Ing. Jindřich Frič, Ph.D., ředitel CDV.

Jak vyplývá z výsledků výzkumu nehod, mobilní telefon častěji používají během řízení řidiči, kteří mají ve své řidičské schopnosti větší důvěru a označují je jako výborné. Typický uživatel mobilního telefonu častěji volí agresivní jízdní styl. Naopak řidiči uvědomující si své limity využívají častěji zařízení hands-free, které je v souladu s obecným konsenzem chybně považováno za bezpečnější. Mobilní telefon během řízení častěji využívají mladí řidiči a řidiči ve středním věku, nejčastěji pak řidiči do 24 let.

Nepřímé ukazatele bezpečnosti silničního provozu

Podíl telefonování za jízdy, zjištěného v rámci nepřímých ukazatelů bezpečnosti silničního provozu je v letech poměrně stabilní, v roce 2018 činil tento podíl v celorepublikovém průměru 3 %. Nejméně bylo zjištěno telefonujících řidičů ve Zlínském kraji – 1 %, naopak nejvíce telefonujících bylo evidováno v Pardubickém kraji – téměř 5 %.

Bodový systém

Každý den přistiženo s telefonem 141 řidičů! Dle údajů z bodového systému bylo v roce 2018 evidováno 51 316 jednání, kdy řidič při řízení vozidla drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení, tj. 13 % ze všech evidovaných přestupků a trestných činů. Po překročení nejvyšší dovolené rychlosti a porušení povinnosti být za jízdy připoután se tak v roce 2018 jednalo o **3. nejčastěji evidovaný přestupek!**

#nepozornostzabiji

S cílem upozornit na nebezpečí používání mobilního telefonu za volantem spustila v loňském roce Česká asociace pojišťoven kampaň #nepozornostzabiji. **Nejen řidiči jsou na silnicích ohroženi nepozorností.** Také chodci bývají z tohoto důvodu obětí srážky s motorovými vozidly a často mají tyto události fatální následky. Na nepozornost chodců je kampaň zaměřena letos. V sedmi krajských městech se na chodnících u hlavních křižovatek objevily obrysy postav a stylizované pomníčky, doplněné hashtagem #113. Ten symbolizuje počet usmrcených chodců při dopravních nehodách v České republice za loňský rok. Partnery kampaně jsou Policie ČR a oddělení Ministerstva dopravy ČR BESIP. Více na www.nepozornostzabiji.cz.

- [1] Hlubková analýza dopravních nehod; www.vyzkumnehod.cz
- [2] BUCSUHÁZY, MATUCHOVÁ, ZŮVALA et al. Factors contributing on mobile phone use while driving: In-depth accident analysis. *TRANSACTIONS ON TRANSPORT SCIENCES*. 2019
- [3] CDV: *Příčiny a následky dopravních nehod zapříčiněných nepozorností: Studie*. Brno: Centrum dopravního výzkumu, 2018. MD
- [4] BACKER-GRONDAHL, Agathe; SAGBERG, Fridulv. Driving and telephoning: Relative accident risk when using hand-held and hands-free mobile phones. *Safety Science*, 2011, 49.2: 324- 330.
- [5] TORNROS, Jan EB; BOLLING, Anne K. Mobile phone use—effects of handheld and handsfree phones on driving performance. *Accident Analysis & Prevention*, 2005, 37.5: 902-909.
- [6] PATTEN, Christopher JD, et al. Using mobile telephones: cognitive workload and attention resource allocation. *Accident analysis & prevention*, 2004, 36.3: 341-350.
- [7] SAGBERG, F. (2001) Accident Risk of Car Drivers During Mobile Telephone Use. *International Journal of Vehicle Design*, Vol. 26, No. 1, pp. 57-69.

Ing. et Ing. Kateřina Bucsuházy, +420 770 164 366, katerina.bucsuhazi@cdv.cz

Oblast hloubkové analýzy dopravních nehod

Divize dopravního inženýrství, bezpečnosti a strategií

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., Líšeňská 33a, 636 00 Brno

Mgr. et Mgr. Eva Matuchová

Oblast hloubkové analýzy dopravních nehod

Divize dopravního inženýrství, bezpečnosti a strategií

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., Líšeňská 33a, 636 00 Brno

Ing. Lukáš Kadula, +420 778 888 359, lukas.kadula@cdv.cz

Oblast hodnocení bezpečnosti a strategií

Divize dopravního inženýrství, bezpečnosti a strategií

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., Líšeňská 33a, 636 00 Brno

